

дискримінацією національних третейських судів, оскільки за своїм характером інститут третейського судочинства є добровільним та договірним і саме сторони на свій розсуд мають вирішувати чи передавати свій спір на розгляд міжнародного чи національного арбітражу [3, с. 695].

Зазначене дає змогу виокремити третейські суди: 1) національні та міжнародні; 2) інституційні (постійно діючі) та ad hoc; 3) загальні та спеціалізовані.

Література

1. Про третейські суди: Закон України від 18 бер. 2004 р. № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 35. С. 412.

2. Притика Ю.Д. Третейський розгляд господарських спорів: сучасність та перспективи розвитку. Вісник Вищого Арбітражного Суду України. 2000. № 3. С. 167-176.

3. Дишкантюк Ю.І. Види третейських судів. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/21676/.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

УДК 346.9(043.2)

Чайка К.О., здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Нецька Л.С., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ-БОРЖНИКА ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КРЕДИТОРА АБО КРЕДИТОРІВ

На сьогоднішній день активно здійснюється реформування законодавства України, імплементація західноєвропейських норм та стандартів у чинне законодавство нашої держави. Однією із сфер, яка наразі зазнає значної трансформації, є інститут банкрутства, оскільки банкрутство є важливою процедурою для забезпечення фінансової стабільності компаній та захисту інтересів кредиторів, впливає на визначення місця України у рейтингу доступності для ведення бізнесу. Судове провадження у справі про банкрутство юридичної особи має важливе значення для забезпечення фінансової стабільності компаній та захисту інтересів їх кредиторів. Відкриття провадження у справі про банкрутство є одним із ключових моментів у цьому процесі, що вимагає дотримання встановлених законодавством правил та особливостей, пов'язаних з видом юридичної особи, станом її фінансових зобов'язань, розміром майна, статусом кредиторів тощо.

Відповідно до ч. 1 ст. 34 Кодексу України з процедур банкрутства

(далі – КУЗПБ) заява про відкриття провадження у справі про банкрутство у письмовій формі подається кредитором або боржником, а стосовно боржника - державного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі - органом (суб'єктом), уповноваженим управляти державним майном. Вона повинна містити:

- найменування господарського суду, до якого подається заява;
- найменування боржника, його місцезнаходження, ідентифікаційний код юридичної особи;
- ім'я або найменування кредитора, його місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);
- найменування органу (суб'єкта), уповноваженого управляти державним майном щодо боржника - державного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;
- виклад обставин, що є підставою для звернення до суду;
- перелік документів, що додаються до заяви [1].

Крім того, статтею 34 КУЗПБ встановлено, які саме відомості кредитор повинен зазначати у своїй заяві про відкриття провадження у справі про банкрутство до господарського суду для того, щоб суд прийняв правильне та об'єктивне рішення щодо відкриття провадження у справі про банкрутство юридичної особи-боржника. Це можуть бути як обов'язкові відомості, регламентовані нормами вищевказаної статті, так і виклад певних обставин, які будуть підставами для звернення до суду, перелік документів, що додаються до заяви.

Системний аналіз ст. ст. 1, 8, 34, 39 КУЗПБ свідчить, що правовими підставами для відкриття провадження у справі про банкрутство є:

- наявність грошового зобов'язання боржника перед кредитором, строк виконання якого настав на дату звернення кредитора до суду;
- відсутність між кредитором та боржником спору про право стосовно заявлених вимог;
- відсутність задоволення боржником у повному обсязі вимог ініціуючого кредитора (кредиторів) до підготовчого засідання суду [2].

Положення КУЗПБ не встановлюють обов'язку для ініціуючого кредитора доводити те, що боржник у справі про банкрутство не має можливості виконати майнові зобов'язання, строк яких настав. Доведення

обставин можливості виконати майнові зобов'язання, строк яких настав, покладено саме на боржника, про що свідчить те, що боржник може надати підтвердження спроможності виконати свої зобов'язання та погасити заборгованість.

Разом з тим, слід звернути увагу на те, що підставою для відмови у відкритті провадження у справі про банкрутство боржника є наявність спору про право щодо вимог ініціюючого кредитора. Аналогічних висновків дійшов Верховний Суд у постановах від 13.08.2020 у справі № 910/4658/20, від 19.08.2020 у справі № 910/2522/20, від 16.09.2020 у справі № 911/593/20.

Важливим питанням при відкритті провадження у справі про банкрутство є питання належної обґрунтованості кредиторських вимог кредитора, за заявою якого відкривається провадження у справі. Використання формального підходу при розгляді заяви з кредиторськими вимогами та визнання кредиторських вимог без надання правового аналізу поданій заяві з кредиторськими вимогами, підстав виникнення грошових вимог кредиторів до боржника, їх характеру, встановлення розміру та моменту виникнення цих грошових вимог створює загрозу того, що суд може визнати фіктивну кредиторську заборгованість до боржника. Наведене порушує права кредиторів у справі про банкрутство з обґрунтованими грошовими вимогами, а також порушує права боржника у справі про банкрутство.

Таким чином, резюмуючи все вище сказане, можна стверджувати, що відкриття провадження у справі про банкрутство юридичної особи-боржника є складним та важливим етапом процедури, який потребує ретельної підготовки та дотримання процедурних вимог. Врахування інтересів та прав всіх зацікавлених сторін є необхідним, а відновлення фінансової стабільності юридичної особи може бути досягнуто через розумне та об'єктивне вирішення відповідної справи.

Література

1. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовт. 2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення: 01.05.2023).

2. Огляд правових позицій Верховного Суду щодо застосування положень Кодексу України з процедур банкрутства: рішення, внесені до ЄДРСР, за липень-серпень 2022 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/VSS00980> (дата звернення: 01.05.2023).